

ind paa Sagen i Tyskland, udelukkende har beskæftiget sig med dette Punkt, men i ingen anden Forstand kan jeg erkjende, at kun det ligger for. Saaledes som Opgaven er stillet i Loven om de anerkjendte Sygekasser, og saaledes som den naturlig maa stille sig for Enhver, der har beskæftiget sig med disse Spørgsmaal, ligger det for ganste i Almindelighed at spørge: Hvad kan der gøres, og hvorledes kan der gøres. Noget for at skaffe de ubemidlede Klasser Sikring mod Følgerne af Sygdomme og ligesaagodt mod Følgerne af Ulykkestilfælde. Saaledes ligger Spørgsmaalet i Virkeligheden for i den almindelige Debat, og saaledes forekommer det mig, at Spørgsmaalet maa siges at ligge for hos os, der jo i Forslag til Lov om Sygekassernes Ordning har udstrakt Opgaven saa vidt. For at tage et enkelt Exempel, som Lovforslagets Motiver selv henviser til, kan jeg ikke tro, at det kunde vække Andet end Misnoie eller, at det af Noget kan erkjendes for at være den tilstrækkelige Løsning, naar man ved et Erhverv som Fiskeri formelt og tilsynsladende, ja i Virkeligheden kan jeg gjerne sige, drager det ind under Forslaget, men samtidig erkjender, at der ved Fiskeri overhovedet beskæftiges et forholdsvis ubetydeligt Antal Personer i Andres Tjeneste, saa at Loven i Reglen ikke kommer Fiskerne til Gode, fordi de arbeide for sig selv. At skabe en saadan særlig begunstiget Klasse indenfor dem, der nu drive dette Erhverv, at det kun er dem, der arbeide for Andre, ikke dem, der arbeide for sig selv, som opnaa dette Gode, tror jeg langtfra vil erkjendes for tilfredsstillende. Jeg tror, det vil vække en lignende Misfornoieelse, som ogsaa under de tykke Forhold efterhaanden har viist sig, hvor man kom til at drage Flere og Flere ind under Lovforslaget end dem, der arbeidede for Andres Regning. Men overhovedet forekommer det mig ogsaa at et andet Henzyn at være en lidet ønskelig Tanke at indskrænke sig til dem, der arbeide for Andre. Det er ganste vist ikke Noget, der kan naaes paa alle Omraader, men det har altid været betragtet og maa, forsaavidt det overhovedet lader sig gjøre, betragtes som en god Ting, om Arbejderne i Almindelighed eller mange Arbeidere i alt Fald kunne stille sig det som Maal at blive den lille Mester. Det er klart, at man paa de Omraader, hvor

dette overhovedet kan realiseres, og hvor det lille Haandværk endnu ikke er fortrængt af den store Industri, i høieste Grad vil svække de Motiver, Arbeideren kan have til at søge at komme i en selvstændig Stilling, naar det med det Samme bliver ham klart, at han derved gaar over fra den begunstigede til den ubegunstigede Del af Arbejderne. Jeg tror, at Lovforslaget lige som Kommissionens Mindretal for stærkt har ladet sig lokke af det Mønster, den tykke Lovgivning frembyder, og for meget har givet efter for den Tiltrækning, et saa stort Lands Lovgivning ganste naturlig maa have. For mit Bedkommende vilde jeg ulige mere have sympatiseret med et Forslag i den Retning, som har været fremsat af et Mindretal af Kommissionen, saa vidt jeg husker to Læger og Direktør Schou, og som helt igjennem skitseres paa den Maade, at det kommer til at blive, hvad der forekommer mig skulde være Opgaven: en ny uddvidet Anvendelse af det Princip, der ligger til Grund for Sygekassernes Ordning, og som netop i sin Tanke — den er ikke udført, thi dette Mindretal har senere sluttet sig til et Mellemforslag i Kommissionen — som netop ved at fastholde Frivilligheden som Grundlag og Betingelse og kun faste en mindre Del, kun en Del af Byrden over paa Arbejdsgiverne og ved at returnere med Henzyn til den yderligere Hjælp, der behøves, til det Samme, som man i Sygekasserne returnerer til, nemlig til offentlige Kasser, Stats- eller Kommunekasser, forekommer mig at tage Sigte paa en Ordning, som vilde være langt at foretrække. Den vilde udelukke eller i alt Fald reducere Tvangen i dette Forhold til det mindst Mulige, og det tror jeg man bør gjøre, thi det er den farligste Wei, man kan komme ind paa med Tvang, fordi den fordrer videre Konsekventer og tilsidst let kan bringe Individet ind paa en Tvangsordning, som er sit modsat den, hvorpaa hele vort nuværende Samfunds Erhvervsliv hviler. Den Tanke, dette Mindretal har fremsat, hviler saaledes paa en frivillig Selvhjælp og fremdeles paa offentlig Hjælp til den frivillige Selvhjælp, ganste i Overensstemmelse med Grundtanterne i Loven om Sygekassernes Ordning. Men om man end ikke kan opnaa at faae dette Forslag udført — det vilde vistnok langt overskride Udvalgets Kræfter at sætte det i Scene med kort Bærsel — maa man dog sige, at det Mellemforslag, hvortil foruden de 3 nys omtalte Medlemmer i Kommissionen ogsaa 4 andre have sluttet sig — det til altsaa Flertal i Kommissionen — dog er at foretrække, fordi det bevarer i alt Fald Et, nemlig Frivilligheden som